

บทความการวิจัย

การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

วริษฐา อ่อนสมูล
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 กลุ่มที่ศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำนวน 66 คน ได้มาโดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9564 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

- การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ในพระบรมราชานุเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือด้านผู้นำกลุ่ม รองลงมาคือ ด้านการจัดการ และต่ำสุดคือด้านสมาชิก
- ผลการเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
- ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาที่สำคัญ คือสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากรควรมีถือควรรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรและผู้นำและควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างมาตรฐานการทำงานกลุ่ม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีม ของครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
- เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีม ของครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามสถานภาพ และประสบการณ์

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ของครูโรงเรียนมัธยม วัดศรีจันทร์ ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมเพื่อนำมาวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์การวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามโครงสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพการทำงานเป็นทีม
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขสำนวนภาษาและความถูกต้องของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index objective congruence) โดยใช้เกณฑ์ความเหมาะสมตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และตรวจสอบความถูกต้องตามรูปแบบ (Format) ความถูกต้องของภาษา (Wording) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งพบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – Total Correlation) ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.2457 - 0.8534
6. หลังจากนั้น นำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้านสภาพการทำงานเป็นทีม ด้านปัญหาการทำงานเป็นทีม และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 96) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9321, 0.9423 และ 0.9564 ตามลำดับ
7. พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงโดยอธิบายจุดประสงค์วิธีตอบให้ชัดเจน รวมทั้งความถูกต้องในเนื้อหาสาระการพิมพ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ และ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจำแนกเนื้อหาในการสอบถามออกเป็นสามประเด็นหลัก คือ องค์กรประกอบด้านสมาชิกองค์กรประกอบด้านผู้นำกลุ่ม และองค์กรประกอบด้านการจัดการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยจำแนกเนื้อหาในการสอบถามออกเป็นสามประเด็นหลัก คือ องค์กรประกอบด้านสมาชิก องค์กรประกอบด้านผู้นำกลุ่ม และองค์กรประกอบด้านการจัดการ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามสถานภาพ และประสบการณ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมดของมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในปีการศึกษา 2557 โดยแบ่งแยกประชากรเป็นกลุ่มตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน 56 คน โดยในการวิจัยครั้งนี้ใช้ครูเป็นประชากรในการวิจัยทั้งหมด จำนวน 56 คน

การวิจัยการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี
2. สภาพการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดไปหาต่ำสุดคือ ด้านผู้นำกลุ่ม รองลงมาคือ ด้านการจัดการ และ ด้านสมาชิก ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านสมาชิก โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ความตั้งใจทำงานของบุคลากร รองลงมาคือ การประสานงานระหว่างบุคลากร และการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากร ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ความเชื่อมั่นของบุคลากรเกี่ยวกับความสามารถของเพื่อนร่วมงาน

2.2 ด้านผู้นำกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรกคือ การแสดงภาวะผู้นำของผู้ในกลุ่ม รองลงมาคือ ความอดทนของผู้ในกลุ่ม และการไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวเหนือบุคลากรในกลุ่มของผู้ในกลุ่ม ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือการรู้จักกระบวนการจูงใจที่แตกต่างกันมาใช้กับบุคลากรของผู้ในกลุ่ม

2.3 ด้านการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การทำความเข้าใจเป้าหมายและขอบเขตการทำงานของบุคลากร รองลงมาคือ การกำหนดขอบเขตการทำงานที่ชัดเจนของสถานศึกษา และการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากร ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ การประเมินผลงาน

3. ปัญหาการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีปัญหาสูงสุดไปหาต่ำสุดคือ ด้านผู้นำกลุ่ม รองลงมาคือ ด้านการจัดการและด้านสมาชิก ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ด้านสมาชิก โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ การแสดงความรู้สึกอย่างอิสระของบุคลากร รองลงมาคือ การแสดงแนวคิดในการแก้ปัญหา ร่วมกันของบุคลากร และการประสานงานระหว่างบุคลากร ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ การสร้างความคาดหวังในการทำงานร่วมกันของบุคลากร

3.2 ด้านผู้นำกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ การรู้จักกระบวนการจูงใจที่แตกต่างกันมาใช้กับบุคลากรของผู้ในกลุ่ม รองลงมาคือ การรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรของผู้ในกลุ่ม และการเอาใจใส่ต่อกลุ่มของผู้ในกลุ่ม ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ การไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวเหนือบุคลากรในกลุ่มของผู้ในกลุ่ม

3.3 ด้านการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ การยอมรับจากบุคลากรเกี่ยวกับขอบเขตและเป้าหมายในการทำงานของสถานศึกษา รองลงมาคือ การกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากร และการประเมินผลงาน ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการสร้างมาตรฐานการทำงานกลุ่ม

4. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านสมาชิกแตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่าง

5. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในของครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีประเด็นที่สำคัญในแต่ละด้านมีดังนี้

8.1 ด้านสมาชิก มีข้อเสนอแนะสำคัญ 3 อันดับแรก คือ ควรกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 78.30 รองลงมาคือ ควรยอมรับฟังเหตุผลของกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 76.65 และ ควรให้ความร่วมมือในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 73.35

8.2 ด้านผู้นำกลุ่ม มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ ควรยึดถือควรรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรและผู้นำกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 75.83 ผู้นำกลุ่มไม่ควรใช้อิทธิพลส่วนตัวเหนือบุคลากรในกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 71.70 และควรเอาใจใส่ต่อกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 70.33

8.3 ด้านการจัดการ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างมาตรฐานการทำงานกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 76.37 ควรกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 73.08

อภิปรายผลวิจัย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง ซึ่งมีจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 56 คน ซึ่งจะมีวัฒนธรรมในการทำงานที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ เทื่อน ทองแก้ว (2547: 43-44) ที่กล่าวไว้ว่า หลักการทำงานเป็นทีม คือ ทุกคนจะต้องเข้าใจงานที่ทำหน้าที่ของตนด้วย มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจการทำงานกับคนจำนวนมากยอมรับความคิดเห็น ของผู้อื่นและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ระลึกเสมอว่าความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ของทุกคน ทุกคนจะต้องทำตนให้เป็นที่ชื่นชอบของผู้อื่น ลดความขัดแย้งและเพิ่มความ

ประนีประนอมในทีมให้มากขึ้น ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนจนถึงขั้นตรวจสอบ ผู้นำจะต้องเป็นผู้คอยดูแลและถามข่าวคราวอยู่เสมอและร่วมแก้ไขปัญหากับสมาชิก และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แคมมณี (2547: 132) กล่าวไว้ว่า หลักการทำงานเป็นทีมประกอบด้วย การมีเป้าหมายร่วมกัน กล่าวคือ บุคคลที่มาทำงานร่วมกันนั้น จะต้องมิตฤประสงค์ในการมาร่วมกลุ่มกัน คือ จะต้องมีการรับรู้และเข้าใจเป้าหมายร่วมกันว่า จะทำอะไรให้เป็นผลสำเร็จ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กล่าวคือ บุคคลที่มาร่วมกันทำงานนั้นจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของกลุ่มในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง การติดต่อสื่อสารในกลุ่ม กล่าวคือ บุคคลที่มาร่วมกันทำงานนั้น จะต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ สื่อความหมาย เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกัน สามารถทำงานร่วมกันไปได้ การร่วมมือประสานงานกันในกลุ่ม กล่าวคือ บุคคลที่มาร่วมกันทำงานนั้น จะต้องมีการประสานงานกัน เพื่อให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่ความสำเร็จ และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน กล่าวคือบุคคลที่มาร่วมกันทำงานนั้นได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ตอบแทนจากผลที่เกิดจากการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัลลิกา วิชชุกรอิงครัต (2553: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า การทำงานเป็นทีมของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้แก่ การมีเป้าหมายเดียวกัน การยอมรับนับถือ การมีส่วนร่วมการมีปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ นภาพร เมฆมุสิก (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของบุคลากร ทัศนศึกษา: กลุ่มบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในกลุ่มบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในกลุ่มบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในกลุ่มบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เขตพื้นที่ภาคใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมากทั้ง 5 ด้าน โดยที่ ด้านกระบวนการทำงาน มีพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายการทำงาน ด้านบทบาทสมาชิก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านที่มีพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมต่ำสุด คือ ด้านบทบาทของผู้นำ สอดคล้องกับ เรณู เชื้อสะอาด (2552: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมด้านวิชาการของพนักงานครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมพนักงานครูส่วนใหญ่ได้ทำงานเป็นทีมบ่อยครั้งในการไว้วางใจซึ่งกันและกัน การรับฟังความคิดเห็น การแก้ไขความขัดแย้ง และการตัดสินใจโดยฉันทามติ โดยบางครั้งที่พนักงานครูเกินครึ่งได้หาทางออกให้กับทีมงานเมื่อเกิดความขัดแย้งตระหนักว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญในการตัดสินใจคนหนึ่งในทีมงาน ยอมรับฟังคนที่ตนเองไม่คุ้นเคย และประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับ อภิชาติ ไตรธิเลน (2550: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการทำงานเป็นทีมและประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒ ทาระสา (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขอนแก่น เขต 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการทำงานเป็นทีมจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1) การทำงานเป็นทีมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก จากข้อค้นพบดังกล่าวแม้ว่าจะมีการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีปัญหามากเช่นกัน ทั้งนี้ เนื่องจากในการทำงานไม่ว่าจะเป็นองค์การหรือหน่วยงานใดก็ตาม ย่อมมีอุปสรรคต่อการทำงานยิ่งในลักษณะของทีมด้วยแล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการคำนึงถึงอุปสรรคอันจะนำมาซึ่งการขัดขวางต่อการทำงานให้สะดุดลงหรือไปไม่ถึงเป้าหมายปลายทางที่ตั้งไว้ ดังที่ อัลแบน และโพลล์ลิต (Alban and Pollit. 1973: 40) กล่าวถึงเรื่องขัดขวางการทำงานเป็นทีมว่าประกอบไปด้วย ทัศนคติที่ขึ้นต่อกันและอำนาจ ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เท่าเทียมกันของสมาชิกหรืออิทธิพลในด้านทีม ความรู้สึกในทีมหรือนอกทีม ระบบตอบแทนหรือเงินที่บุคคลอื่นเห็นว่าไม่ยุติธรรม ความคิดเห็นที่แตกต่างกันมากในแง่ของการทำงานให้สำเร็จ ความยากลำบากในการสัมพันธ์ระหว่างกัน ขาดความแน่นอนในเรื่องของบทบาท ขาดการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาและวินิจฉัยสั่งการ และการใช้สมรรถภาพในการบริหารเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ยิ่งทีมงานที่ประกอบด้วยบุคลากรจำนวนมากยิ่งต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้เพื่อหามาตรการหรือแนวทางในการแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับ อติศร สุภาพคำ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 องค์ประกอบด้านสมาชิก ด้านผู้นำกลุ่มและด้านการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมจำแนกตามสถานภาพ และประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 เป็นสถานศึกษาที่มีขนาดกลาง โดยมีจำนวนบุคลากรไม่มากนัก ทำให้การรับรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษาระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ลักณา กระจ่างทอง (2544: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ อภิชาติ ไตรธิเลน (2550: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการทำงานเป็นทีม และประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒ ทาระสา (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขอนแก่น เขต 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการทำงานเป็นทีมจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการทำงานเป็นทีมจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ดังนั้น จากข้อค้นพบดังกล่าวหากต้องการพัฒนาการทำงานเป็นทีมผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้กลยุทธ์หรือวิธีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการทำงานเป็นทีมรูปแบบเดียวกันได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายมานั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้และในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สภาพการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา รายด้านจะเห็นว่าด้านสมาชิก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น เช่น ความเชื่อมั่นของบุคลากรเกี่ยวกับความสามารถของเพื่อนร่วมงาน การยอมรับฟังเหตุผลของกันและกันของบุคลากร การแสดงแนวคิดในการแก้ปัญหาาร่วมกันของบุคลากร และทักษะในการทำงานของบุคลากร

2. ปัญหาการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก โดย ด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านผู้นำกลุ่ม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น เช่น การรู้จักกระบวนการจูงใจที่แตกต่างกันมาใช้กับบุคลากรของผู้นำกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรของผู้นำกลุ่ม การเอาใจใส่ต่อกลุ่มของผู้นำกลุ่ม การเพิ่มพูนความรู้ให้แก่บุคลากรของผู้นำกลุ่ม และการรู้จักใช้ความคิดเห็นที่ขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ของผู้นำกลุ่ม

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามสถานภาพ และ จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การพิจารณาแก้ปัญหาการพัฒนาการทำงานเป็นทีมที่เกี่ยวข้องสามารถใช้รูปแบบ มาตรการหรือวิธีการแก้ปัญหาที่เหมือนกันได้

4. จากการศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีข้อเสนอแนะที่สำคัญในแต่ละด้านมีดังนี้

4.1 ด้านสมาชิก ควรกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากร ควรยอมรับฟังเหตุผลของกันและกัน และ ควรให้ความร่วมมือในการทำงาน

4.2 ด้านผู้นำกลุ่ม ควรยึดถือควรรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรและผู้นำกลุ่มผู้นำกลุ่มไม่ควรใช้อิทธิพลส่วนตัวเหนือบุคลากรในกลุ่ม และควรเอาใจใส่ต่อกลุ่ม

4.3 ด้านการจัดการ ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างมาตรฐานการทำงานกลุ่ม ควรกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันของบุคลากร และเน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาของบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการทำงานเป็นทีมในเชิงลึกแต่ละด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายที่จะได้นำไปเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาต่อไป เช่น ด้านสมาชิกด้านผู้นำกลุ่ม หรือด้านการจัดการ

2. ควรศึกษาตัวแปร หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการทำงานเป็นทีมเพื่อให้ข้อมูล หรือสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารทีมงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีศึกษาในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา เช่น รูปแบบการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

4. ควรใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารทีมงานในสถานศึกษา